

ทำางามดี ด้อยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม

มาตรการลด และคัดแยก ขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ

โดย

นางสุวรรณา เตียรธสุวรรณ
รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

วันที่ 6 สิงหาคม 2561 ณ โรงแรมราม่า การ์เด้นส์ กรุงเทพมหานคร

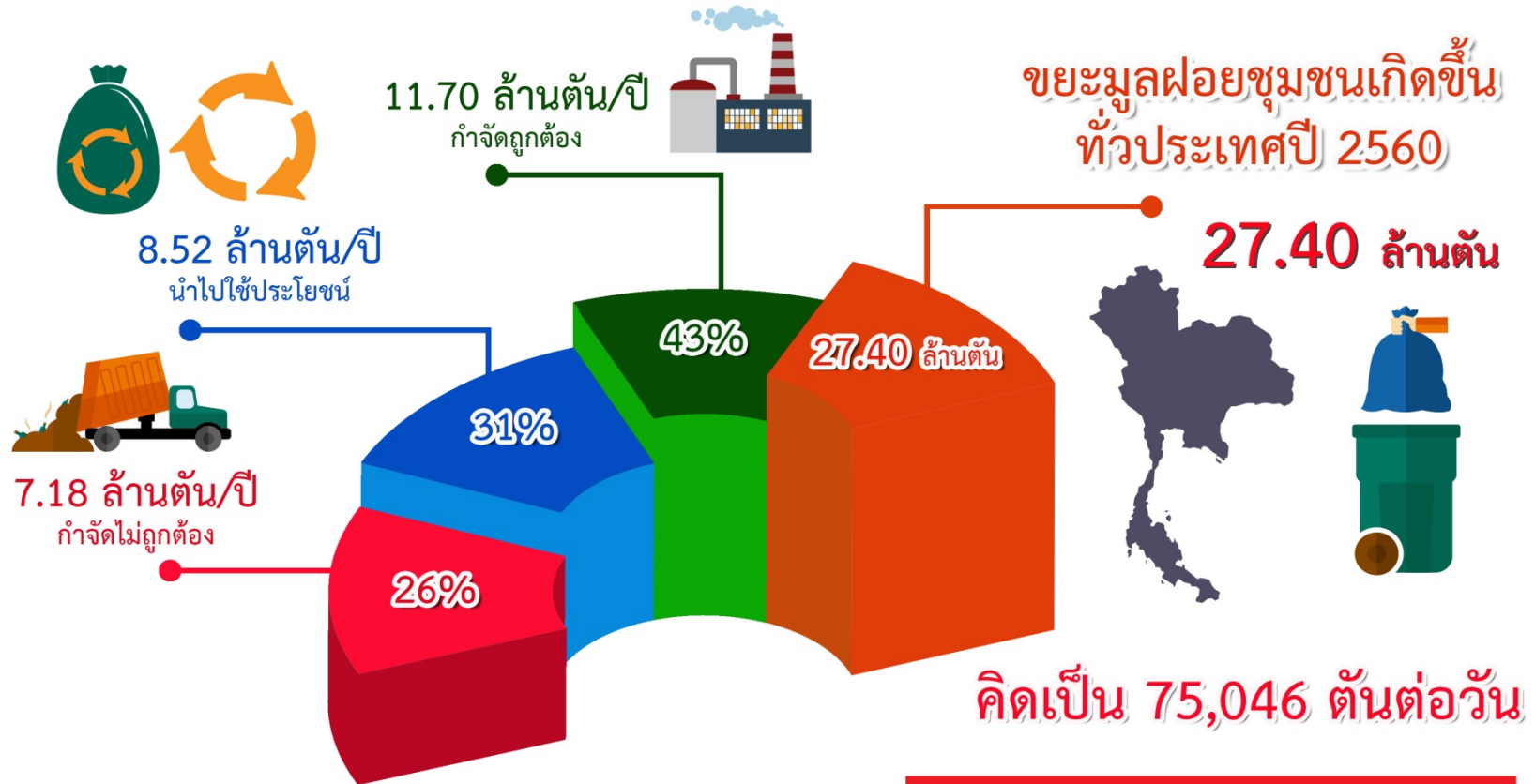
ประเด็นนำเสนอ

1. สถานการณ์ขยะ
2. แนวทางการแก้ไขปัญหา
3. นโยบายรัฐบาล
4. โครงการทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม
5. แนวทางการดำเนินงาน "มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ"

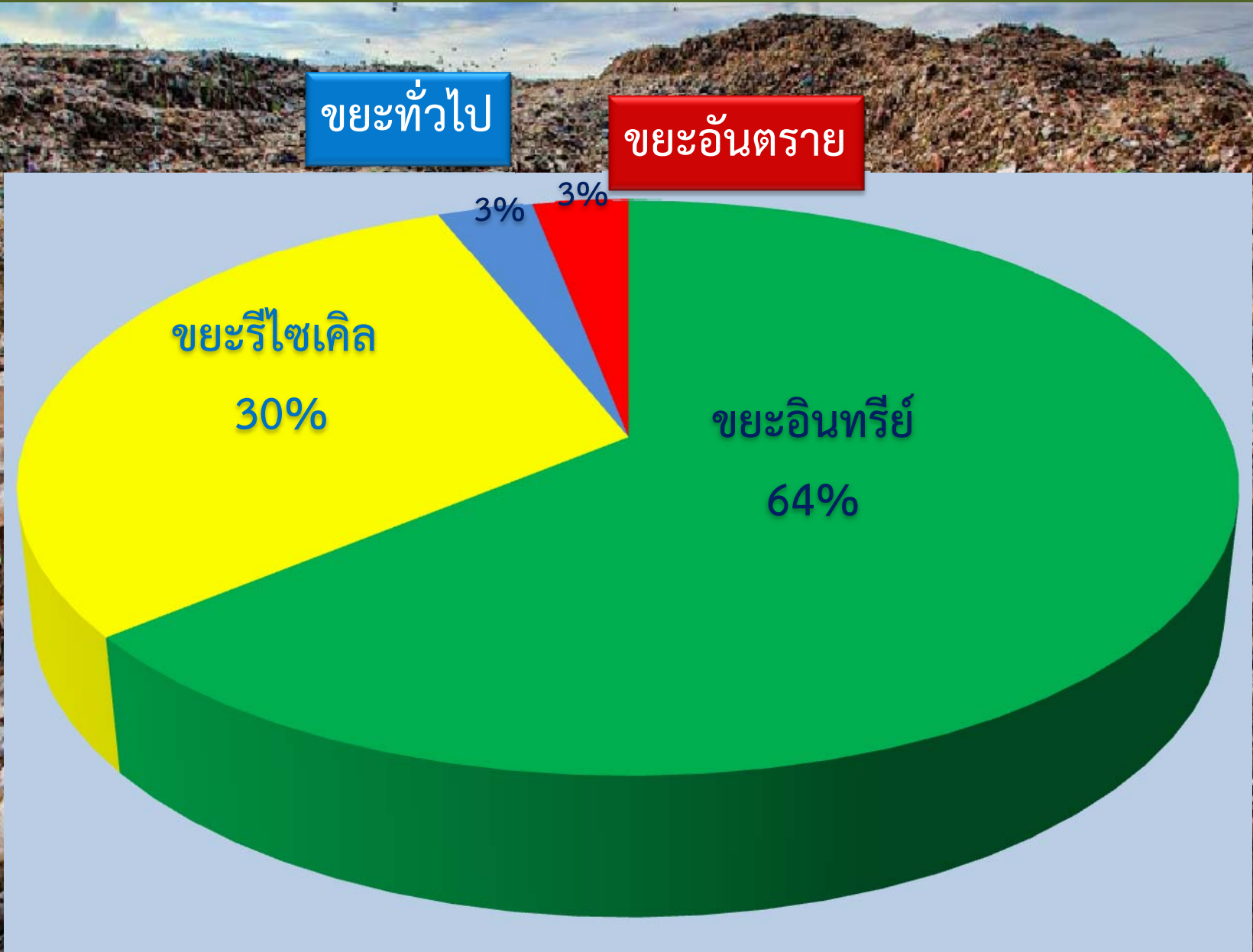

ความเป็นมา : สถานการณ์ขยะมูลฝอยประเทศไทย ปี ๒๕๖๐

เราสร้างขยะ
1.13 กิโลกรัม/คน/วัน

องค์ประกอบของขยะมูลฝอย

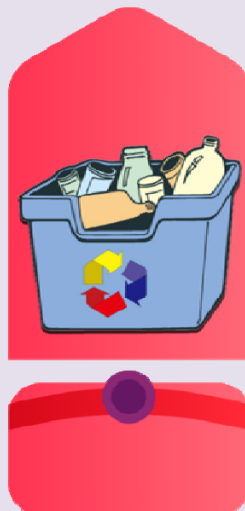

ขยะพลาสติกในประเทศไทย

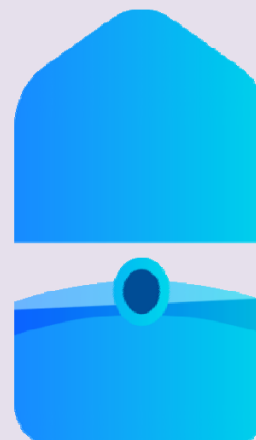
ปริมาณขยะพลาสติก
ในประเทศไทย
คิดเป็น **12 %**
หรือ **2** ล้านตัน
ของปริมาณขยะทั้งหมด

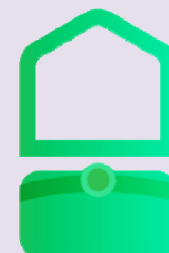
สามารถ
นำกลับไปใช้
ประโยชน์
ได้ปีละ
0.5 ล้านตัน

ส่วนที่เหลือ
1.5 ล้านตัน
ถูกนำไปกำจัด
ด้วยวิธีฝังกลบ
หรือเตาเผา

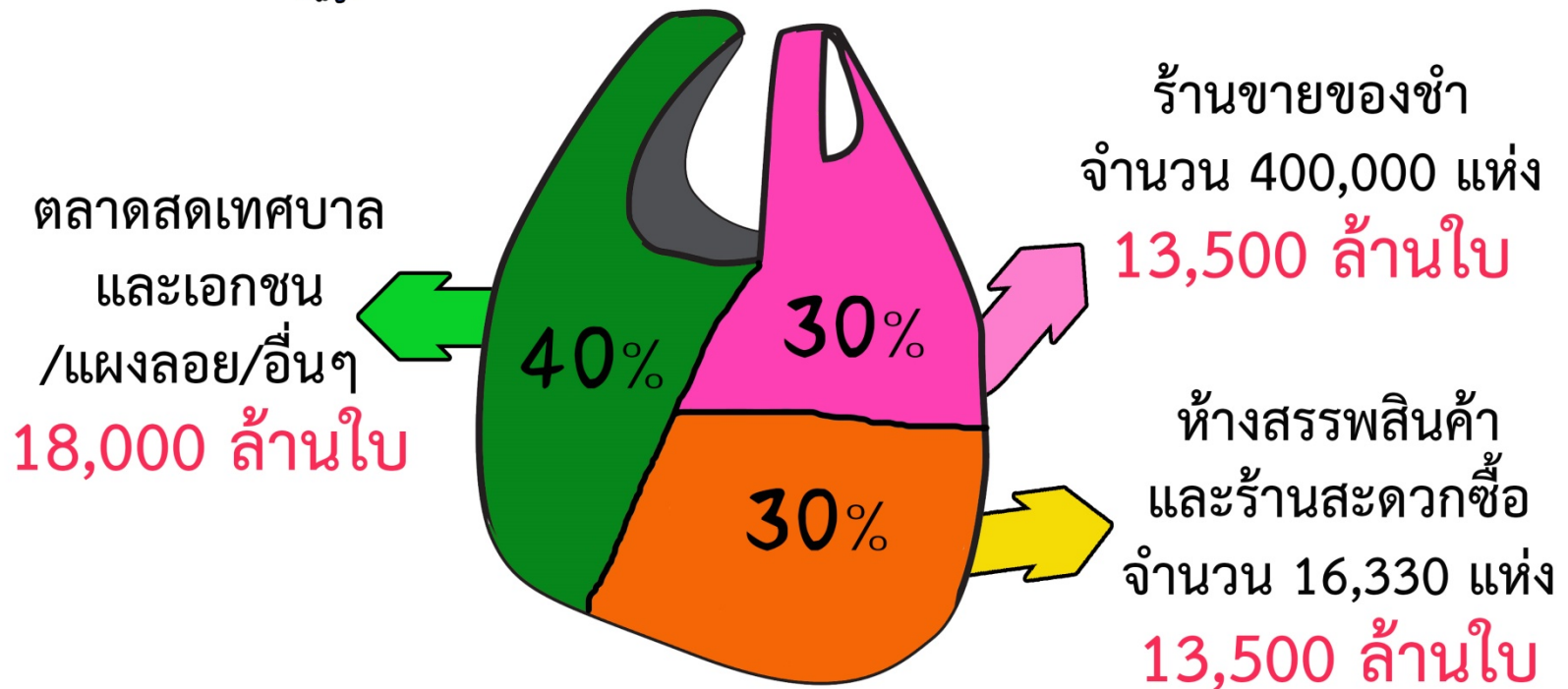

บางส่วนตกค้าง
ในสิ่งแวดล้อม

ปริมาณการใช้ถุงพลาสติกในประเทศไทย

ปริมาณการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้ว ในประเทศ 45,000 ล้านใบ/ปี

สถานการณ์ขยะทะเล

ประเทศไทยติดอันดับที่ **6** ที่มีการทิ้งขยะลงทะเลมากที่สุดในโลก

ประมาณร้อยละ 10 ของขยะที่ตกค้าง
เนื่องจากจัดการไม่ถูกวิธีจะไหลลงทะเล
ซึ่งนั่นหมายถึงมีขยะไหลลงทะเล
ปีละประมาณ **50,000-60,000** ตันต่อปี

ที่มา: กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ผลกระทบที่เกิดขึ้น !!!

ขยะบกลงทะเล “ทำลาย” สัตว์น้ำ

แนวทางการแก้ไขปัญห

๑. นโยบาย (Policy)

- แนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอย
- แนวทางการบริหารจัดการขยะพลาสติกและโฟมบรรจุอาหาร

๒. มาตรการป้องกันแก้ไข (Preventive and Proactive Measures)

- กำหนดมาตรการกำกับ ดูแล รวมถึงการบังคับใช้กฎหมาย
ระเบียบเกี่ยวกับระบบการกำจัดขยะ

๓. การมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน (Participation)

- การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และรณรงค์การมีส่วนร่วม
ของหน่วยงาน และประชาชนจากทุกภาคส่วน

แนวทางการแก้ไขปัญห

เป้าหมาย

01

ปริมาณมูลฝอย
ทั่วไปที่เข้าสู่ระบบ
การกำจัดที่
ปลายทางลดลง
ร้อยละ 5 จากปี
พ.ศ. 2559*

02

หมู่บ้าน/ชุมชน
ร้อยละ 100 ที่
ประเทศมีการ
จัดตั้ง "จุดรวม
ของเสียอันตราย
ชุมชน"

03

ปริมาณมูลฝอย
ติดเชื้อร้อยละ 85
ได้รับการกำจัด
อย่างถูกต้องตาม
หลักวิชาการ**

04

ปริมาณกาก
อุตสาหกรรมร้อยละ
70 ได้รับการกำจัด
อย่างถูกต้องตาม
หลักวิชาการ**

แนวทางการแก้ไขปัญหา

จังหวัดสะอาด "3Rs-Pracharut"

สถานการณ์ขยะมูลฝอยชุมชน

หลักการ 3Rs-Pracharut

Reduce – การลด
ปริมาณการผลิตขยะ
จากการบริโภคน้อยลง

Reuse – การใช้ซ้ำ นำกลับมา
ใช้ใหม่อย่างคุ้มค่า

Recycle – การแปรรูปเพื่อ
เพิ่มมูลค่าและสร้างความยั่งยืน

3R

ยึดหลักการการมีส่วนร่วมตาม
การดำเนินงานแบบ “ประชารัฐ”
ได้แก่

- ภาคราชการ
- ภาคเอกชน
- ภาคการศึกษา
- ภาคศาสนา
- ภาคประชาชน/ประชาสังคม

ลด คัดแยก
ใช้ประโยชน์
จากขยะมูลฝอย
ตั้งแต่ต้นทาง

เป้าหมาย

1

ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชน
ที่เข้าสู่ระบบการกำจัด
ที่ปลายทางลดลง
ร้อยละ 5 จากปี 2559

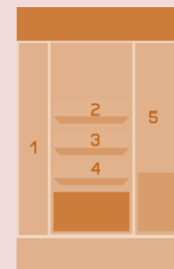
2

ทุกภาคส่วนใน
ชุมชนมีการคัดแยก
ขยะตั้งแต่ต้นทาง
อย่างถูกต้อง

3

ร้อยละ 100 ของ หมู่บ้าน/
ชุมชนมีการจัดตั้ง “จุดรวม
ขยะอันตราย”

นโยบายรัฐบาล

- กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) : มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- เป้าหมาย : การพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)
“สร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ลดมลพิษ และลดผลกระทบต่อสุขภาพ
ของประชาชนและระบบนิเวศ”

โครงการทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม

- ครม. เห็นชอบ เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2561
 - เพื่อบูรณาการ ภาครัฐ/เอกชน/ประชาชน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะพลาสติก
- ประกอบด้วย 5 กิจกรรม
1. มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ
 2. รณรงค์ ทำความดีด้วยหัวใจ ลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก
 3. การลดใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วและงดใช้โฟมบรรจุอาหารในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ
 4. การลดใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วและงดใช้โฟมบรรจุอาหารในพื้นที่สวนสัตว์
 5. การจัดการขยะบกสู่ขยะทะเล ในพื้นที่ ๒๔ จังหวัดชายทะเล

1. มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ

แนวคิด : ให้นำหน่วยภาครัฐของทุกกระทรวงมีการดำเนินกิจกรรมการลด คัดแยกขยะมูลฝอยภายในหน่วยงานเพื่อเป็นแบบอย่างแก่ประชาชนและภาคเอกชน

พื้นที่ดำเนินการ : หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศ

กลุ่มเป้าหมาย : ข้าราชการทั่วประเทศ

2. ณรงค์ ทำความดีด้วยหัวใจ ลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก

แนวคิด : ส่งเสริม ตลาดสด 7,000 แห่ง ทั่วประเทศ และ
ห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ ลดใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วและงดใช้โฟม
บรรจุอาหาร รวมทั้งสร้างความรู้ความเข้าใจกับประชาชนผู้บริโภค เพื่อ
นำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการใช้บรรจุภัณฑ์หรือภาชนะที่ใช้
ซ้ำได้

พื้นที่ดำเนินการ : ทั่วประเทศ

กลุ่มเป้าหมาย : ห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ ตลาดสด ประชาชน

3.การลดใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วและงดใช้โฟมบรรจุอาหาร ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ

แนวคิด : ไม่นำถุงพลาสติกหูหิ้วและโฟมบรรจุอาหาร น้ำดื่มบรรจุขวดที่มีแคปซูลเข้ามาในเขตอุทยานแห่งชาติ และลดใช้แก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว

พื้นที่ดำเนินการ : อุทยานแห่งชาติทั่วประเทศ

กลุ่มเป้าหมาย : เจ้าหน้าที่ ผู้ประกอบการร้านค้า เยาวชน นักท่องเที่ยว และประชาชนทั่วไป

4. การลดใช้ถุงพลาสติกหิ้วและงดใช้โฟมบรรจุอาหาร ในพื้นที่สวนสัตว์

แนวคิด : กลุ่มเป้าหมายลดใช้ถุงพลาสติกหิ้ว งดใช้โฟมบรรจุอาหาร และคัดแยกขยะมูลฝอยภายในสวนสัตว์ โดยเริ่มงดใช้โฟมบรรจุอาหาร ในพื้นที่สวนสัตว์ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑

พื้นที่ดำเนินการ : 8 พื้นที่ ดังนี้ สวนสัตว์ดุสิต สวนสัตว์เปิดเขาเขียว สวนสัตว์เชียงใหม่ สวนสัตว์นครราชสีมา สวนสัตว์สงขลา สวนสัตว์อุบลราชธานี สวนสัตว์ขอนแก่น และคชอาณาจักรสุรินทร์

กลุ่มเป้าหมาย : เจ้าหน้าที่ ผู้ประกอบการร้านค้า เด็กนักเรียน นักท่องเที่ยว

5. การจัดการขยะบกสู่ขยะทะเล ในพื้นที่ ๒๔ จังหวัดชายทะเล

แนวคิด : 1) การจัดเก็บขยะตกค้างในระบบนิเวศ ได้แก่ ชายหาด ปะการัง และป่าชายเลน 2) การดำเนินโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ และปลอดขยะ 3) การบริหารจัดการขยะทะเลโดยทูนกักขยะ (Boom) และ 4) การกำจัดขยะในพื้นที่ที่มีปัญหาเฉพาะ

พื้นที่ดำเนินการ : เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า เกาะสีชัง เกาะพีพี ดอน และตลาดในพื้นที่ ๒๔ จังหวัดชายทะเล

กลุ่มเป้าหมาย : ตลาด ชุมชน

แนวทางการดำเนินงาน "มาตรการลด และคัดแยก ขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ"

วัตถุประสงค์

หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศมีการดำเนินกิจกรรมการลด คัด
แยกขยะมูลฝอยภายในหน่วยงานเพื่อเป็นแบบอย่างแก่ประชาชน
และภาคเอกชน

แนวทางการดำเนินงาน "มาตรการลด และคัดแยก ขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ"

เป้าหมาย

1. ข้าราชการ จำนวน **2.53 ล้านคน** มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย
2. อาคารสำนักงานของหน่วยงานภาครัฐ **ร้อยละ 100** มีการดำเนินการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย
3. ขยะมูลฝอยของหน่วยงานภาครัฐที่ต้องส่งกำจัดลงอย่างน้อย **ร้อยละ 5**
4. หน่วยงานภาครัฐลดการใช้แก้วพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง และถุงพลาสติกหูหิ้วของหน่วยงาน **ร้อยละ 10**
5. งดใช้โฟมบรรจุอาหารในหน่วยงานภาครัฐ

แนวทางการดำเนินงาน "มาตรการลด และคัดแยก ขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ"

มาตรการในการดำเนินงาน

1. มาตรการปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยระยะเร่งด่วน
(Quick Win)
2. มาตรการปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยระยะสั้น
3. มาตรการปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยระยะยาว

แนวทางการดำเนินงาน "มาตรการลด และคัดแยก ขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ"

ขอบเขตการดำเนินงาน

1. มาตรการปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยระยะเร่งด่วน (Quick Win)

- จัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน ดำเนินการเก็บข้อมูลปริมาณขยะที่ส่งกำจัด และขยะพลาสติกที่ทิ้งในหน่วยงานทุกวัน
- จัดกิจกรรมในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์การลด คัดแยกขยะมูลฝอย และลดการใช้พลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้งให้เจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงาน
- รายงานผลการดำเนินงานให้ ทส. ดำเนินการประเมินผลการดำเนินงานต่อไป

แนวทางการดำเนินงาน "มาตรการลด และคัดแยก ขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ"

ขอบเขตการดำเนินงาน (ต่อ)

2. มาตรการปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยระยะสั้น

- ให้อำเภอหน่วยงานของหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจดำเนินมาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย

- ให้อำเภอ ก.พ.ร. กำหนดให้ “ผลการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย” เป็นตัววัดประสิทธิภาพหน่วยงานภาครัฐ โดยเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ 2562

- ให้อำเภอ ก.พ.ร. และ ทส. ร่วมกันพิจารณากำหนดเกณฑ์ที่จะใช้สำหรับการประเมิน

- ให้อำเภอ เป็นเจ้าภาพหลักในการติดตามผลและรายงานผลให้กรม. ทราบ

แนวทางการดำเนินงาน "มาตรการลด และคัดแยก ขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ"

ขอบเขตการดำเนินงาน (ต่อ)

3. มาตรการปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยระยะยาว

- รณรงค์ ส่งเสริม และปลูกฝังค่านิยม รวมทั้งสร้างพฤติกรรมในการลด คัดแยกขยะมูลฝอย
- พัฒนาระบบการรายงานผลการดำเนินงานตามมาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ ด้วยระบบ E-Report ทางเว็บไซต์เพื่อลดการสร้างขยะกระดาษ
- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเร่งผลักดันให้ทุกภาคส่วนดำเนินโครงการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Procurement)

กรมควบคุมมลพิษ

กรม.เห็นชอบ

แถลงข่าวโครงการฯ

ประชุมชี้แจงทุกหน่วยงาน

ประชุม Workshop

ปชส. / สื่อ / เว็บไซต์

แต่งตั้งคณะกรรมการ

หารือ กพร. (KPI ปี 62)

รายงาน

Quick Win

KPI 62

กรม.

มอบหมายผู้รับผิดชอบ/

แต่งตั้ง “คณะกรรมการปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย

ทำแผนปฏิบัติการฯ เสนอผู้บริหารหน่วยงาน

เป้าหมาย - ลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องส่งกำจัด ร้อยละ 5

- ลดการทิ้งแก้วพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้งและถุงพลาสติกหูหิ้วร้อยละ 10

- งดใช้โฟมบรรจุอาหาร

ประชุมชี้แจง/อบรมในหน่วยงานเพื่อให้ทราบแนวทางในการเก็บข้อมูล

จัดเก็บข้อมูล
พื้นฐาน

- จำนวนบุคลากร

- ปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องนำไปกำจัด

- จำนวนแก้วน้ำพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง/
ถุงพลาสติกหูหิ้ว/โฟมบรรจุอาหารที่ทิ้ง
ในถังขยะ

จัดทำสื่อ

จัดอบรมให้
บุคลากร

กิจกรรม

ดำเนินการลด และคัดแยก
ขยะมูลฝอยในหน่วยงาน
ตามแผนปฏิบัติการฯ

วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

หากไม่เป็นไปตามเป้าหมายให้หาแนว
ทางแก้ไขหรือจัดกิจกรรมเพิ่มเติม

ส่งข้อมูลพื้นฐานและกิจกรรม
มายังกรมควบคุมมลพิษ
ภายในวันที่ 5 ตุลาคม 2561
E-mail : 3rspcd@gmail.com

รายงานผล (แบบ บร.1/บร.2)

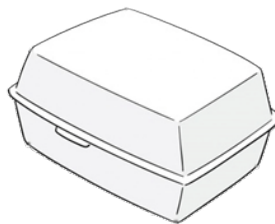
ส่งให้กับกรมควบคุมมลพิษ เป็นรายไตรมาส
E-mail : 3rspcd@gmail.com

กรมควบคุมมลพิษ รายงานความก้าวหน้า
ให้ กรม. ทราบ รายปี

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

โฟมบรรจุอาหาร ลดลง
1,000 ล้านชิ้น/ปี

พลาสติกถุงหูหิ้ว
ลดลง 4,000 ล้านใบต่อปี

แก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว
ลดลง 30 ล้านใบต่อปี

ลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกได้
24,632 ton Co2 eq

2.53 ล้านคน

ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย

ประหยัดงบบฯ

กําลังจัดขยะ 17 ล้านบาท/ปี

ลดลงร้อยละ 5

หรือคิดเป็น 11,225 ตัน/ปี

ก่อให้เกิดรายได้

56 ล้านบาท/ปี

คุณพร้อมหรือยัง ? เริ่มวันนี้ที่ตัวคุณเอง

ด้วย 5 วิธี บ้าง ๆ

1. ยึดพกพกถุงผ้า
2. พกกล่องพร้อมใส่อาหาร
3. พกแก้วน้ำให้ติดกระเป๋า
4. ใช้ซ้ำแทนการทิ้ง
5. คัดแยกขยะรีไซเคิล

มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย
ในหน่วยงานภาครัฐ

Circular Economy

หรือ
เศรษฐกิจแบบหมุนเวียน

**Reduce
Reuse
Recycle**

ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

กรมควบคุมมลพิษ

โทร 0 2298 2495 โทรสาร 0 2298 5398

Email : recycle99@gmail.com

